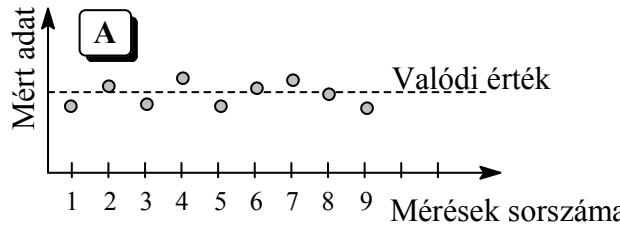
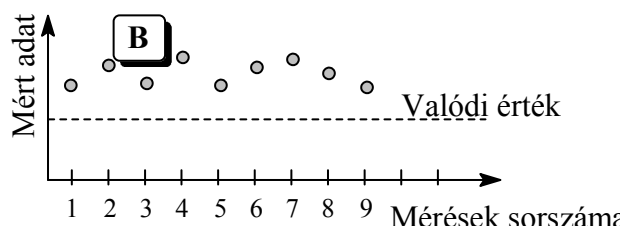

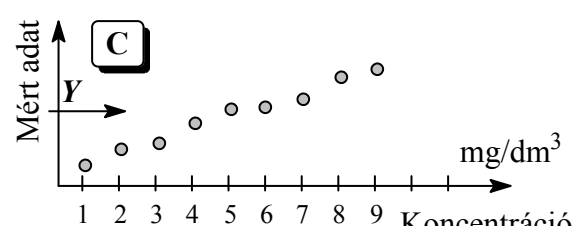
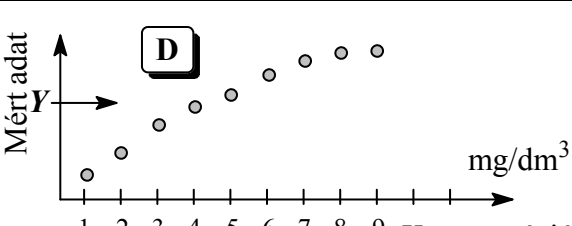
1. feladat

Összesen: 10 pont

A) Milyen típusú mérési hibára utalnak az A és B jelű ábrák? Írja az ábra mellé, hogyan lehet ezt a típusú hibát csökkenteni!

	<p>Mérési hiba típusa: .....</p> <p>Csökkentés módja: .....</p>
	<p>Mérési hiba típusa: .....</p> <p>Csökkentés módja: .....</p>

B) A C és D jelű ábrákon 1 – 1 mérési sorozat látható. Illesszen a mérési pontokhoz kalibrációs görbét! Y jelöli a mintára mért értéket. Jelölje be a minta koncentrációját!

	<p>A minta koncentrációjának számszerű értéke közelítően: .....</p>
	<p>A minta koncentrációjának számszerű értéke közelítően: .....</p>

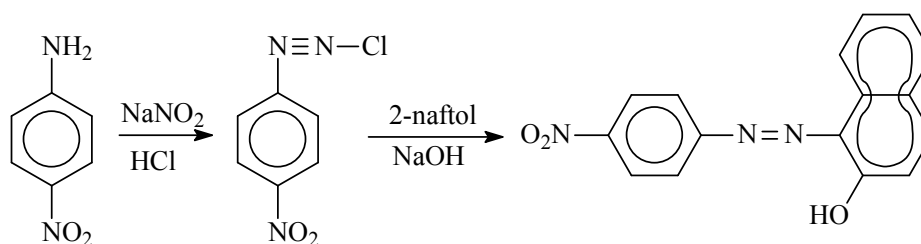
2. feladat**Összesen: 10 pont**

Döntse el az alábbi állításokról, hogy igazak vagy hamisak! Húzza alá a megfelelő választ!

A)	A potenciometrikus és a konduktometriás titrálási görbék hasonló formájúak.	<i>Igaz</i>	<i>Hamis</i>
B)	Sósav mérőoldatból nem lehet közvetlen beméréssel pontos koncentrációjú mérőoldatot készíteni.	<i>Igaz</i>	<i>Hamis</i>
C)	Az oxálsav titeranyaga lehet a KMnO_4 és a NaOH mérőoldatoknak is.	<i>Igaz</i>	<i>Hamis</i>
D)	Egy 200 cm^3 -es mérőlombikból akár 4 db titrálást is tudunk végezni, ha az 50 cm^3 -es pipettánk egyjelű.	<i>Igaz</i>	<i>Hamis</i>
E)	A foszforsav háromértékű középerős sav, de a harmadik egyenértékpontja alapján nem lehet NaOH mérőoldattal meghatározni.	<i>Igaz</i>	<i>Hamis</i>
F)	A gravimetriás mérések pontosak, de nagyon időigényesek.	<i>Igaz</i>	<i>Hamis</i>
G)	Vas gravimetriás analitikai meghatározásakor a lecsapási és a mérési forma azonos.	<i>Igaz</i>	<i>Hamis</i>
H)	Minden komplexometriás titrálásra igaz, hogy 1 mol EDTA 1 mol fémiont mér.	<i>Igaz</i>	<i>Hamis</i>
I)	A komplexometria egyik alkalmazása a víz keménységének mérése.	<i>Igaz</i>	<i>Hamis</i>
J)	A kálium-permanganát mérőoldatot jellemzően savas közegben használjuk. A savas közeg biztosítására bármelyik erős ásványi sav megfelel.	<i>Igaz</i>	<i>Hamis</i>

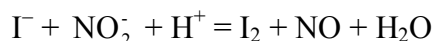
3. feladat**Összesen: 16 pont****A paravörös-B előállításának menete**

Az előállítás reakcióegyenlete:

A preparátum elkészítésének leírása	Feladatok
<p>Egy Erlenmeyer-lombikban $5,0\text{ g}$ p-nitroanilint 11 cm^3 cc.HCl-ben és 11 cm^3 víz elegyében enyhén melegítve oldunk.</p> <p>Ezután vízcsap alatt lehűtjük, és 30 g jégdarát szórunk bele, majd rázogatós közben $2,5\text{ g}$ NaNO_2-ot adunk hozzá.</p> <p>A lombikot kb. 10 percre jégbe állítjuk.</p>	<p>A) Adja meg a reakcióegyenletben szereplő p-nitroanilin szabályos nevét!</p> <p>B) Írja fel a NaNO_2 és a HCl közt lejátszódó reakciót!</p> <p>C) Miért van szükség a jégre?</p>

A keményítővel átítatott KI-os indikátorpapírral ellenőrizzük, hogy feleslegben van-e a reakcióelegyben a nitrit. Ekkor a következő reakció játszódik le:

Egy 300 cm³-es Erlenmeyer-lombikban 1,5 g NaOH-ot 35 cm³ vízben oldunk, majd a lúgban feloldjuk a kapcsolókomponensként használandó 2-naftol 7,3 g-ját.

Az előzőekben elkészített diazóniumsó oldatot a 2-naftol lúgos oldatához öntjük vékony sugárban kevergetés közben. A termék vörös csapadék formájában szinte azonnal leválik, amelyet Büchner-tölcséren szűrünk, majd infralámpa alatt, vagy levegőn tömegállandóságig szárítunk.

A termék tömege alapján termelési százalékot számítunk.

- D)** Rendezze a reakcióegyenletet!
Milyen színű lesz a KI-os indikátorpapír, ha maradt feleslegben nitrit?
- E)** Milyen védőeszközt használ a lúggal való munka közben?
- F)** Rajzolja le a leírásban szereplő Büchner-tölcsérről való szűrést! Nevezze meg a rajzon az egyes részeket!
- G)** Számítsa ki a termelési százalékot, ha a kiszáritott paravörös-B tömege 8,55 g!

$A_r(\text{C}): 12,0$

$A_r(\text{N}): 14,0$

$A_r(\text{H}): 1,0$

$A_r(\text{O}): 16,0$

4. feladat

Összesen: 18 pont

1,00 dm³ 0,1 $\frac{\text{mol}}{\text{dm}^3}$ koncentrációjú nátrium-tioszulfát mérőoldatot kell készíteni, majd megállapítani annak pontos koncentrációját.

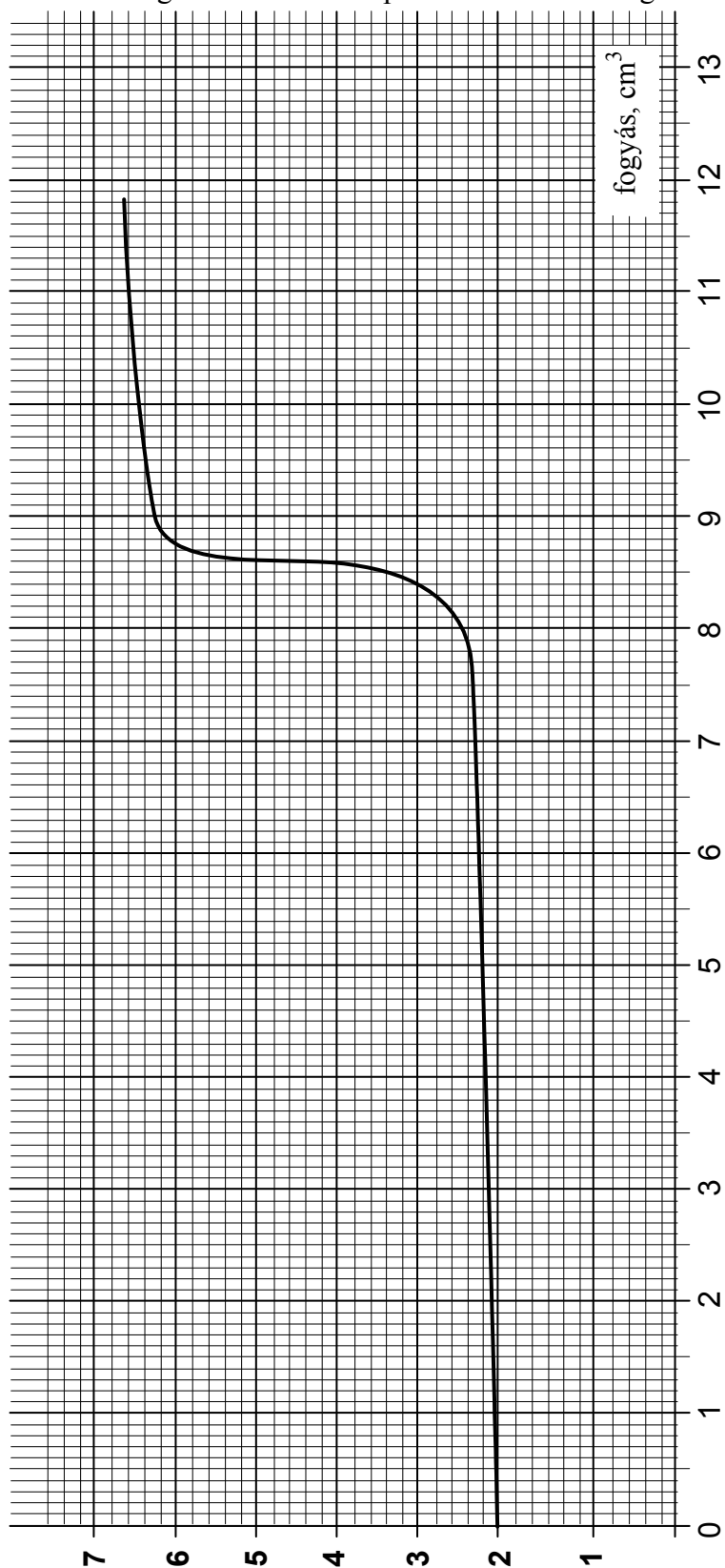
- A)** Számítsa ki, hogy elméletileg hány gramm kristályvizes nátrium-tioszulfátot kell bemérni a mérőoldat elkészítéséhez!
- B)** A kénbaktériumok elszaporodásának megakadályozására milyen anyagot kell az oldathoz adni, hogy hosszabb ideig eltartható legyen?
- C)** A pontos koncentráció megállapításához KH(IO₃)₂ titeranyagot használunk. A feloldott KH(IO₃)₂-hoz sósavat és kevés KI-ot adunk. Írja fel a pontos koncentráció meghatározásának reakcióegyenleteit! A reakcióegyenletek rendezéséhez használja az oxidációs számokat!
- D)** Számítsa ki, hogy hány gramm KH(IO₃)₂-ot kell bemérni egy 250 cm³-es mérőlombikba ahhoz, hogy annak tizedrészét titrálva a nátrium-tioszulfát mérőoldatból a várható fogyás 20 cm³ legyen!
- E)** A KH(IO₃)₂-ből 0,6122 grammot mértünk be, majd annak tizedrészét megtitráltuk. A nátrium-tioszulfáttal való titrálás során a fogyás 19,0 cm³ volt. Számítsa ki a nátrium-tioszulfát mérőoldat pontos koncentrációját!

$M[\text{KH}(\text{IO}_3)_2] = 389,9 \text{ g/mol}$ $M(\text{Na}_2\text{S}_2\text{O}_3 \cdot 5 \text{H}_2\text{O}) = 248,0 \text{ g/mol}$

5. feladat

Összesen: 10 pont

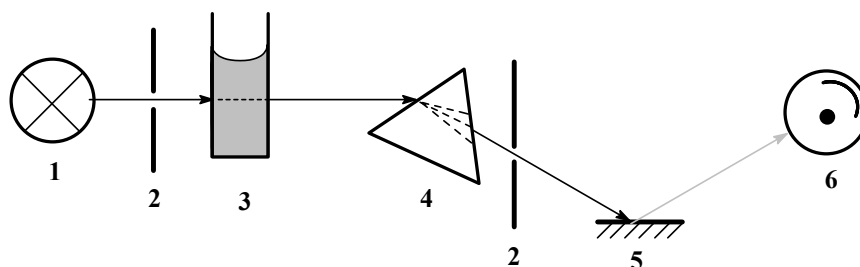
Az alábbi diagram a foszforsav potenciometrikus meghatározásának titrálási görbéjét mutatja.

- A) Nevezze meg a függőleges koordinátát!
- B) Határozza meg a fogyást!
- C) Írja fel a titrálási görbének megfelelő reakcióegyenletet!
- D) A foszforsav törzsoladat egytized részét titráltuk $0,2022 \text{ mol/dm}^3$ koncentrációjú NaOH mérőoldattal. Számítsa ki, hogy hány gramm foszforsav volt a törzsolatban! A fogyás a fenti titrálási görbe szerinti érték.
 $M(\text{H}_3\text{PO}_4) = 98,0 \text{ g/mol}$
- E) A gyakorlatban jellemzően milyen elektródot kell használni a fenti méréshez?

6. feladat**Összesen: 17 pont**

Az alábbi ábrán egy egyutas fotométer vázlatos rajza látható.

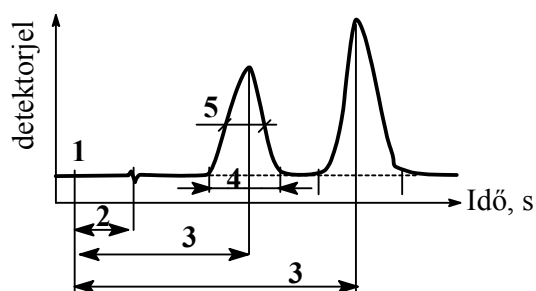

- A) Nevezze meg a fotométer számokkal jelzett részeit!
 B) Mottól meddig tart a látható fény hullámhossztartománya?
 C) Írja fel a fotometria alapegyenletét (Lambert–Beer-törvény) és nevezze meg a benne szereplő változókat!
 D) A fény hány százalékát nyeli el az a minta, melynek abszorbanáciája 2,000?

7. feladat**Összesen: 7 pont**

Az alábbi ábrán egy gázkromatográfiás mérési görbét láthatunk.

- A) Nevezze meg a kromatogram számokkal jelzett részeit!

- 1.....
 2.....
 3.....
 4.....
 5.....

- B) Melyek a kromatogramról leolvasható minőségi és mennyiségi meghatározásra alkalmas jellemzők?

8. feladat**Összesen: 12 pont**

Döntse el az alábbi táblázat állításai közül, hogy melyik az igaz, és melyik a hamis! Húzza alá a megfelelő választ!

Állítás	I/H
A) A szelepeket, tolózárakat, csapokat közös néven csőszerelvénynek nevezzük	Igaz Hamis
B) A vákuum növelésével a forráspont is növekszik.	Igaz Hamis
C) A bepárlás hőenergia igénye előmelegítéssel csökkenthető.	Igaz Hamis
D) A folyadék-extrakció több fokozatban ismételtető.	Igaz Hamis
E) A szárító levegő hőtartalma felmelegítéskor állandó.	Igaz Hamis
F) A keverés ellenállás-tényezője nyomásfüggő.	Igaz Hamis